

12 Μαρτίου 2023: ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ

«Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ».

Θεοφάνους τοῦ ὁμολογητοῦ († 818). Γρηγορίου Ρώμης τοῦ Διαλόγου († 604),

Φινεές τοῦ δικαίου (1430 π.Χ.), Συμεών τοῦ νέου Θεολόγου († 1022).

Ἦχος: πλ. β΄ – Ἑωθινόν: ΣΤ΄ – Ἀπόστολος: Ἑβρ. α΄ 10 - β΄ 3 – Εὐαγγέλιον:

Μάρκ. β΄ 1-12.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 19 Μαρτίου, Γ΄ Νηστειῶν (τῆς Σταυροπροσκυνήσεως).

Ἀπόστολος: Ἑβρ. δ΄ 14 - ε΄ 6 – Εὐαγγέλιον: Μάρκ. η΄ 34 - θ΄ 1.

Εκδόσεις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας

ΜΕΛΙΤΩΝΟΣ ΧΑΤΖΗ (†)

Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνος

ΑΝΕΣΠΕΡΟΝ ΦΩΣ ΕΚ ΦΑΝΑΡΙΟΥ

Ἐπιμελεία Μητροπολίτου Φιλαδελφείας Μελίτωνος

(Α΄ ἐκδ., σῆμα 17x24 ἐκατ., σελ. 616)

Συλλογή κειμένων (εὐαγγελικῶν, θεομητορικῶν καὶ ἀγιολογικῶν λόγων, καθώς καὶ προσφωνήσεων, χαιρετισμῶν καὶ συνεντεύξεων) τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Χαλκηδόνος Γέροντος Μελίτωνος, τῆς ἐμβληματικῆς αὐτῆς μορφῆς τῆς Ὁρθοδοξίας τοῦ 20^{οῦ} αἰ. καὶ στενοῦ συνεργάτου τοῦ μεγαλόπνοου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρα.

ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ ΠΕΝΤΑΠΟΛΕΩΣ

ΠΕΡΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΨΥΧΗΣ

Ἔνδεκα Ὁμιλία

(Σῆμα 12x19 ἐκατ., σελ. 128)

Κυκλοφοροῦνται σέ ἐπανεκδοση, οἱ μνημειῶδεις γιά τήν ὀρθόδοξη ποιμαντική τοῦ 20^{οῦ} αἰ., ἔνδεκα ὀμιλίαι τοῦ Ἁγίου σχετικά μέ τήν φύση τῆς ψυχῆς, τούς τρόπους ἐπιμελείας τῆς καὶ τήν βιωματική σχέση πού ἀναπτύσσει μέ τόν Τριαδικό Θεό στήν μυστηριακή ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καὶ ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου), Ἀθήνα.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἐβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Μητροπολίτης Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διευκρίτωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ΄ ὅλο τὸν κόσμο μέσω Διαδίκτυου: www.apostoliki-diakonia.gr

ΕΤΟΣ 71ον

12 Μαρτίου 2023

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 11 (3641)

Η ΠΙΣΤΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Ἐάν ἡ προηγούμενη Κυριακή χαρακτηρίζεται ὡς ἡ ἑορτὴ τοῦ θριάμβου τῆς Ὁρθοδοξίας, ἡ σημερινὴ ἀποτελεῖ τὴν συνέχεια αὐτῆς τῆς ἑορτῆς, γιατί διαφυλάχθηκε ἀκέραιη ἡ ὀρθόδοξη πίστη μέ τὴν διδασκαλία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ γιά τὴν «κατὰ χάριν» θέωση τοῦ ἀνθρώπου ὡς τοῦ ὑψίστου προορισμοῦ του.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος, τοῦ ὁποῖου ἡ μνήμη τιμᾶται σήμερα, θεολόγησε ἐπὶ τῆ βάσει τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως καὶ τῆς διδασκαλίας τῶν ἁγίων Πατέρων. Ἔζησε τὸν 14^ο αἰ. (1296-1359), σέ μιά ἐποχὴ ἀνήσυχη καὶ ταραγμένη.

Διετράνωσε, μέ τὸν φωτισμένο ἀπὸ τό Ἅγιο Πνεῦμα νοῦ του καὶ μέσα ἀπὸ τὴν προσωπική καὶ ἀγιασμένη ἐμπειρία του, ὅτι ὁ ἀπρόσιτος κατὰ τὴν οὐσία του Θεός εἶναι προσωπική ὕπαρξη. Κινεῖται πρὸς τό δημιουργημά του, τὸν ἄνθρωπο, τὸν προσλαμβάνει ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ τὸν ἐναγκαλιζεται μέ τὴν ἄκτιστη χάρη καὶ ἐνέργεια, χωρὶς νά ἐγκαταλείπει τό ἀπρόσιτο φῶς τῆς Οὐσίας Του.

Ἡ ἐν Χριστῷ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου

Ἡ Ἁγία Γραφή καὶ ἡ Ἐκκλησία μᾶς φανερώνουν ὅτι ἡ ἐν Χριστῷ σωτηρία δέν εἶναι μιά μορφή ἠθικῆς βελτιώσεως ἢ ἐξωτερικῆς καλλιέργειας τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ ἡ δυνατότητα μετοχῆς του στήν ἄκτιστη ζωὴ τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ. Αὐτὴ ἡ καθοριστικὴ γιά τὴν πνευματικὴ ζωὴ τοῦ πιστοῦ ἀλήθεια ἐπισημαίνεται σὸ σημερινό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα.

Σέ αὐτό τονίζεται ἰδιαίτερως ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός δέν εἶναι κτίσμα, δημιουργημά τοῦ Θεοῦ, οὔτε ἓνας ἀπὸ τούς ἀγγέλους, ἀλλὰ εἶναι ὁ Υἱός καὶ Λόγος τοῦ ζῶντος Θεοῦ. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος χρησιμοποιεῖ τὸν προφητάνακτα Δαυὶδ (Ψαλμ. 101,26-28) γιά νά κηρύξει τὴν πίστη στήν θεότητα τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἀσύγκριτη ὑπεροχὴ του ἀπέναντι στους ἀγγέλους καὶ ὅλη τὴν δημιουργία. Γι' αὐτό καὶ ἐξαίρει τὴν ιδιότη-

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Έβρ. α΄ 10 - β΄ 3)

Άγγελοι, τὰ λειτουργικά πνεύματα

Κατ' ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν οἱ οὐρανοί· αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἰμάτιον παλαιωθήσονται, καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτούς, καὶ ἀλλαγήσονται· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσι. Πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἰρηκὲ ποτε· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; Οὐχὶ πάντες εἰσὶ λειτουργικά πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν; Διὰ τοῦτο δεῖ περισσώτερος ἡμᾶς προσέχειν τοῖς ἀκουσθεῖσι, μὴ ποτε παραβῶμεν. Εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, πῶς ἡμεῖς ἐκφενζόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας; Ἦτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη.

τα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ὡς δημιουργοῦ τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ, δηλαδὴ τῆς ὁρατῆς καὶ ἀοράτου κτίσεως «κατ' ἀρχάς» (Έβρ. 1,10). Ἡ ἔκφραση «κατ' ἀρχάς» εἶναι συνήθης στὴν Ἁγία Γραφή (π.χ. Γεν. 1,1. Ἰωάν. 1,1. Ματθ. 19,4. Β' Πέτρ. 3,4). Μὲ αὐτὴν τονίζεται ἀφενὸς ἡ υπερβατικότητα τοῦ Θεοῦ, καθότι ὁ Πατήρ, ὁ Υἱὸς καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα εἶναι ἐκτός πάσης ἀρχῆς. Καὶ ἀφετέρου τὸ γεγονός ὅτι τὴν ἀρχὴν ὑπέβησε ἔλαβαν ὅλα τὰ ὄντα ἀπὸ τὴν δημιουργικὴ ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ.

Ἐπομένως, μόνο ἡ Τρισηλίος Θεότητα εἶναι ἄναρχος καὶ αἰδῖος καὶ βρίσκεται πέραν ἀπὸ κάθε ἀρχὴ καὶ χρονικότητα. Γι' αὐτὸ ἡ διαφορὰ μεταξὺ κτιστοῦ καὶ Ἄκτιστου εἶναι ἀσύλληπτη καὶ ἀνείκαστη.

Στὴν περικοπὴ μας, ἐπίσης, γίνεται ἀναφορὰ στὸν Υἱὸ ὡς δημιουργὸ με δύο ὑπέροχες δαιυτικὲς εἰκόνες, οἱ ὁποῖες καταλύσσουν μὲ τὴν ἀπλότητα τοῦ ἀνθρωποπαθοῦς χαρακτήρα τους, ἐνῶ διακηρύσσουν κατὰ τρόπο μεγαλειώδη τὴν δύναμη τοῦ Θεοῦ.

α'. Ὁ Κύριος εἶναι ἐκεῖνος πού θέτει τὰ θεμέλια τῆς γῆς καὶ μὲ τὰ χεῖρα Του κατασκευάζει τοὺς οὐρανοὺς (Έβρ. 1,10). Ἡ εἰκόνα αὐτὴ ἀποκαλύπτει τὴν ἀγάπη καὶ τὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν ἐκ τοῦ μηδενὸς δημιουργία.

Ἀναζητήστε τὴ νέα ἔκδοση τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας
Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ μὲ νεοελληνικὴ ἀπόδοση
τοῦ Ὁμοτ. Καθηγ. Χρήστου Σπ. Βούλγαρη

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

«Εσὺ Κύριε (Υἱέ), θεμελίωσες τὴ γῆ στὴν ἀρχὴ τῆς δημιουργίας, καὶ οἱ οὐρανοὶ εἶναι ἔργα τῶν χειρῶν σου. Αὐτοὶ δὲ καταστραφοῦν, ἐνῶ ἐσὺ θὰ παραμένεις αἰώνως. Καὶ ὅλοι θὰ παλιώσουν σάν τὸ ἔνδυμα, καὶ θὰ τοὺς τυλίξεις ὅπως τὸν μανδύα καὶ θ' ἀλλάξουν. Ἐσὺ ὅμως εἶσαι ἀμετάβλητος, καὶ τὰ ἔτη σου δὲν θὰ τελειώσουν ποτέ». Σέ ποιόν ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους ἔχει πεῖ ποτέ: «Κάθισε στὰ δεξιὰ μου ἕως ὅτου ὑποτάξω τοὺς ἐχθρούς σου κάτω ἀπὸ τὰ πόδια σου»; Δέν εἶναι ὅλοι οἱ ἄγγελοι λειτουργικά πνεύματα τοῦ θείου σχεδίου, πού ἀποστέλλονται ἀπὸ τὸν Θεὸ κατὰ τὴ μέριμνά του πρὸς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι μέλλουν νὰ κληρονομήσουν τὴ σωτηρία; Γι' αὐτὸ, πρέπει νὰ προσέχουμε περισσώτερο τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου, πού ἀκούσαμε, γιὰ νὰ μὴν παρασυρθοῦμε. Γιατί, ἂν ὁ νόμος πού δόθηκε στὸν Μωυσῆ ἐπάνω στό Σινᾶ μέσφ ἀγγέλων ἀποδείχθηκε ἰσχυρός, καὶ κάθε παράβαση καὶ παρακοὴ τιμωρήθηκε ὅπως προσέβλεπε ὁ νόμος, ἐμεῖς πῶς θ' ἀποφύγουμε τὴν τιμωρία ἂν ἀμελήσουμε τὴ σωτηρία πού εἶναι τόσο ἀνώτερη; Ἡ ὁποία σωτηρία, μάλιστα, ἄρχισε νὰ κηρύσσεται ἀπὸ τὸν Κύριο καὶ μεταδόθηκε σ' ἐμᾶς ἀπ' αὐτοὺς πού τὴν ἄκουσαν.

(Ἀπὸ τὴ νέα ἔκδοση: Ἡ Καινὴ Διαθήκη, τὸ πρωτότυπο κείμενο μὲ νεοελληνικὴ ἀπόδοση τοῦ Ὁμοτ. Καθηγ. Χρ. Βούλγαρη, ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ)

β'. Καὶ ὅμως, οἱ οὐρανοὶ κάποτε θὰ ἐξαφανισθοῦν, ἐνῶ ὁ Θεὸς αἰώνια θὰ παραμένει (Έβρ. 1,11). Ἐφόσον τὰ σύμπαντα δημιουργήθηκαν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ σέ κάποια χρονικὴ στιγμή, πού ἀποτελεῖ καὶ τὴν ἀφετηρία τοῦ χρόνου, πρόκειται νὰ ἔχουν κι ἓνα τέλος. Τὸ τέλος ἐδῶ δέν εἶναι κάτι σάν ἐπιστροφή στό μηδέν, ἀλλὰ σημαίνει τὴν τελείωση, τὴν ὀλοκλήρωση, τὴν περάτωση τοῦ σκοποῦ τῆς δημιουργίας.

Ἡ ἀλλαγὴ τῆς κτίσεως

Στὴν ἀρχὴ τῆς περικοπῆς μας παρατίθεται τὸ ψαλμικὸ χωρίο γιὰ τὸ τέλος τῆς δημιουργίας (ἀπολοῦνται), τὸ ὁποῖο ὅμως ἐρμηνεύεται μὲ τὴν λέξη «ἀλλαγήσονται» (Έβρ. 1,12). Τοιοῦτοτρόπως δίνεται τὸ σωστὸ νόημα καὶ τὸ περιεχόμενο τοῦ τέλους ὡς ἀναγεννήσεως στὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, στὸν «καινὸν οὐρανὸν καὶ τὴν καινὴν γῆν» (Ἀποκ. 21,1), ὅπου ὁ Θεὸς θὰ ἐξαλείψει τὰ δάκρυα τῶν ἀνθρώπων καὶ ὁ θάνατος δέν θὰ ὑπάρχει πιά.

Καὶ αὐτὴ ἡ ἀναγέννηση θὰ πραγματοποιηθεῖ μὲ τὴν δύναμη τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου. Γιατί ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ἡ ἀρχὴ τῶν πάντων ἀλλὰ καὶ τὸ τέλος ἡ ἀναδημιουργία τῆς κτίσεως καὶ τοῦ ἀνθρώπου ἡ καινὴ ζωὴ πού προσφέρεται στὴν Ἐκκλησία διὰ τῶν μυστηρίων καὶ τῆς θεανθρώπινης ζωῆς τῆς.

Ἀρχιμ. Ν. Κ.